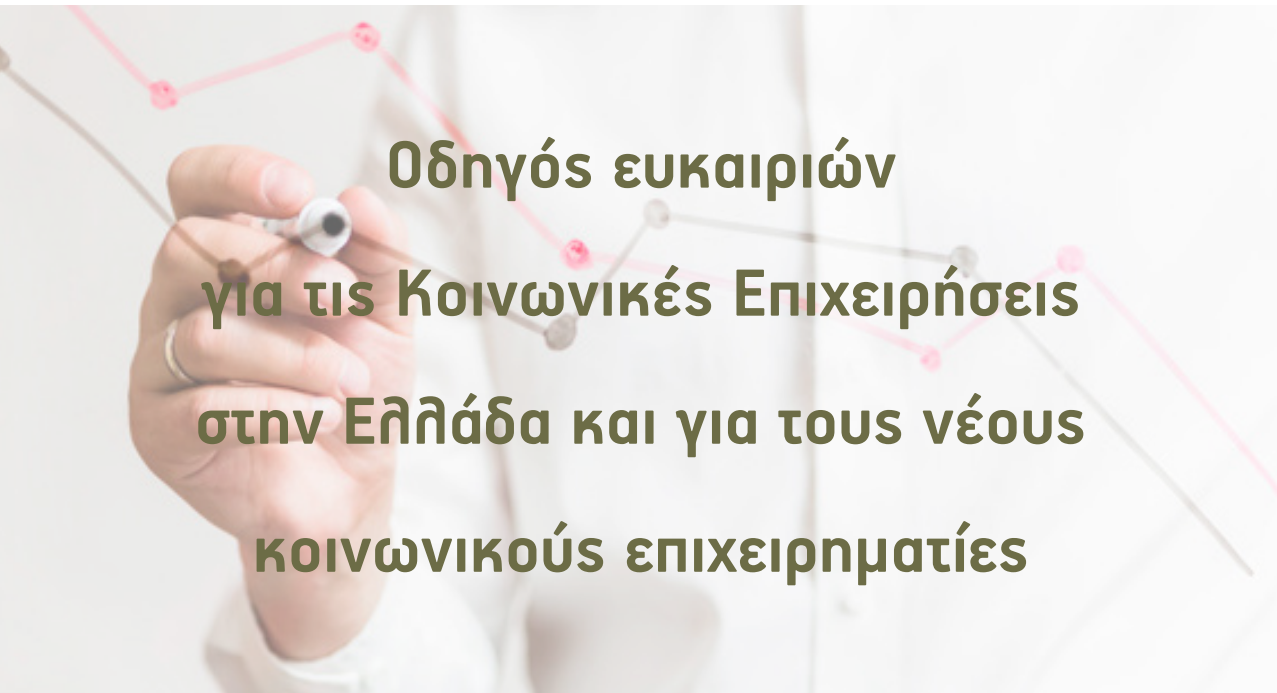

Interreg Greece-Bulgaria Growing Social

European Regional Development Fund

ΔΗΜΟΣ
ΠΥΛΛΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΘΗ

Οδηγός ευκαιριών για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα και για τους νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες

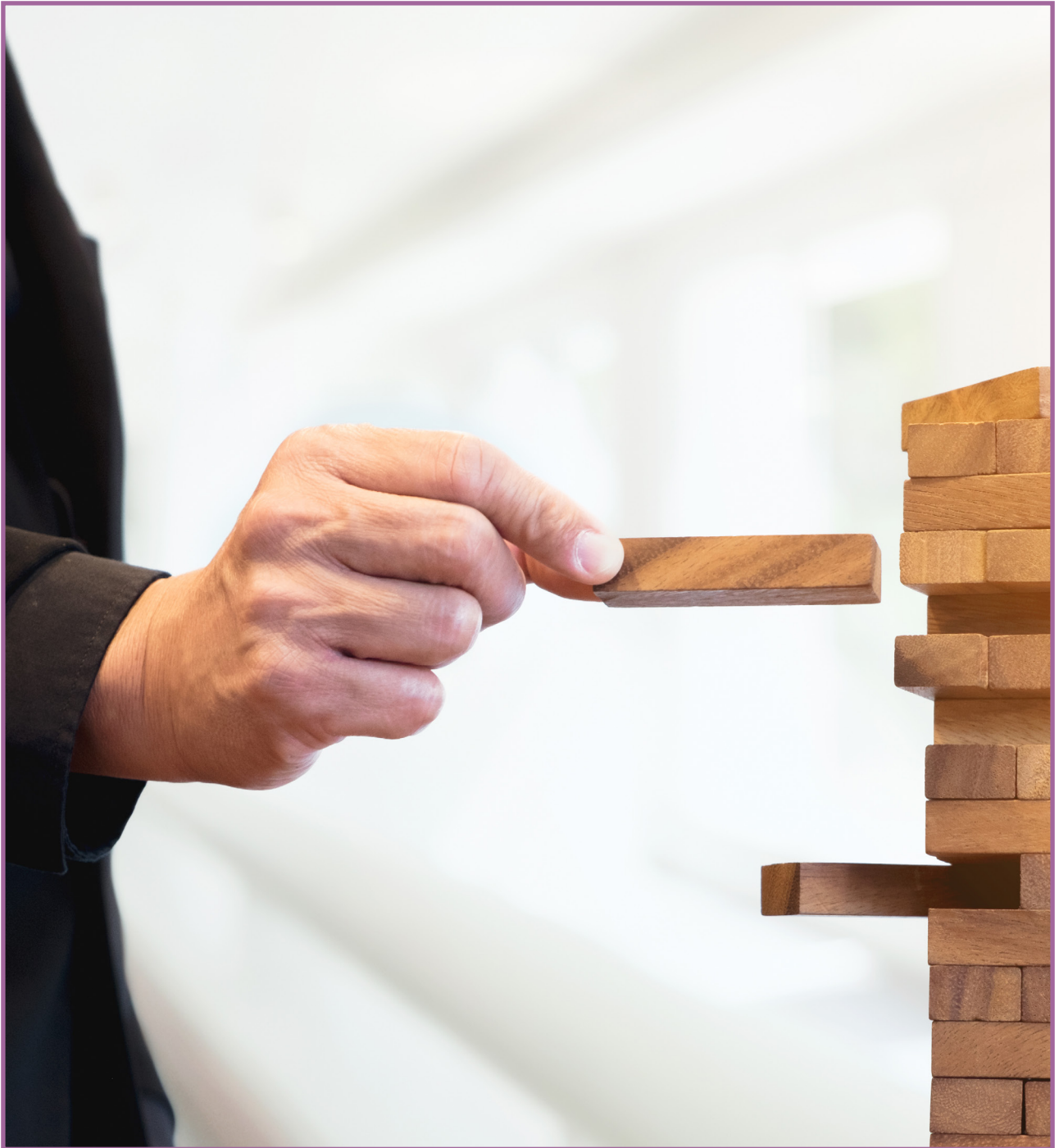
στο πλαίσιο του έργου "Enhancement of social entrepreneurship through the establishment of support structures in the CB area" / "Ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας δομών υποστήριξης στην διασυνοριακή περιοχή" με ακρωνύμιο "Growing Social"
COOPERATION PROGRAMME INTERREG V-A "GREECE – BULGARIA 2014 - 2020"

Ιούνιος 2019

Το έργο υλοποιείται στα πλαίσια του Προγράμματος Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους των χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ακρωνύμια.....	03
Κοινωνική επιχειρηματικότητα, Πρόλογος του Δημάρχου.....	04-05
Εισαγωγή.....	06
1. Θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων.....	07
1.1 Κοινοτική Νομοθεσία.....	07-08
1.2 Εθνική Νομοθεσία.....	08-09
2. Πρακτικές Οδηγίες για τη δημιουργία ενός κοινωνικού επιχειρηματικού σχεδίου.....	10
2.1 Η σημασία κατάρτισης ενός επιχειρηματικού σχεδίου.....	10
2.2 Βήματα Υλοποίησης ενός κοινωνικού επιχειρηματικού σχεδίου, Συμβουλές Μακροχρόνιας Βιωσιμότητας.....	10
2.2.1 Σύνοψη.....	10
2.2.2 Ταυτότητα.....	10
2.2.3 Αποστολή – Στόχοι.....	11
2.2.4 Πληροφορίες για τα μέλη.....	11
2.2.5 Πληροφορίες για το προϊόν/την υπηρεσία.....	11
2.2.6 Λεπτομέρειες για τον τρόπο λειτουργίας.....	11
2.2.7 Πληροφορίες για την αγορά-στόχο, Στρατηγική προώθησης.....	11
2.2.8 Κοινωνικός αντίκτυπος.....	11
2.2.9 Κίνδυνοι.....	11
2.2.10 Οικονομικά δεδομένα.....	12
3. Νομικές Μορφές Κοινωνικών Επιχειρήσεων.....	13-16
4. Βασικότερα Φορολογικά θέματα, Επιλογή της Νομικής Μορφής.....	17
5. Πηγές χρηματοδότησης για κοινωνικές επιχειρήσεις.....	18
5.1 Συνδυασμός Δημόσιας-Ιδιωτικής Χρηματοδότησης.....	18-21
5.2 Ιδιωτική Χρηματοδότηση.....	21
5.2.1 Συνεταιριστικές και ηθικές τράπεζες.....	21
5.2.2 Επιχειρηματική φιλανθρωπία(venture philanthropy).....	21
5.2.3 Crowd-funding.....	21
6. Καλές πρακτικές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.....	22
6.1 Καλές πρακτικές σε διεθνές επίπεδο.....	22
6.2 Καλές πρακτικές σε εθνικό επίπεδο.....	22
Βιβλιογραφία.....	23

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Κ.ΑΛ.Ο. Κοινωνική Αλληλεγγύη Οικονομία

ΑΜΚΕ Αστική Μη κερδοσκοπική εταιρεία

Κοιν.Σ.Επ. . Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση

ΚΟΙΣΠΕ. Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης

ΔΕ Διοικούσα Επιτροπή

ΓΣ Γενική Συνέλευση

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΟΤΑΝ ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΣΚΟΠΟΣ

Του Ιγνάτιου Καϊτεζίδη

Δημάρχου Πυλαίας-Χορτιάτη

Αν θέλαμε να περιγράψουμε το φαινόμενο της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας θα λέγαμε ότι αποτελεί ένα εντελώς διαφορετικό μοντέλο για την ανάπτυξη της οικονομίας από όσα έως τώρα γνωρίζαμε, ότι είναι μια διακριτή μορφή επιχειρηματικότητας η οποία αποσκοπεί στην επίτευξη κοινωνικού σκοπού μέσω της δημιουργίας κοινωνικής αξίας. Πρόκειται δηλαδή όσο κι αν αυτό φαντάζει παράδοξο στην εποχή μας για ένα είδος ιδιωτικής οικονομικής δραστηριότητας που μπορεί να λαμβάνει τόσο κερδοσκοπική όσο και μη κερδοσκοπική μορφή, χωρίς όμως να αλλιάζει ο τελικός σκοπός της, δηλαδή η επίλυση πιεστικών κοινωνικών προβλημάτων όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η εκπαίδευση, η παροχή υπηρεσιών υγείας, η φτώχεια, ενέργεια, υδάτινοι πόροι κλπ. Η οικονομική κρίση που βιώνουμε, η αναγκαστική λιτότητα και η απουσία σε μεγάλο βαθμό του κράτους πρόνοιας σε όλα τα επίπεδα, έχουν υπονομεύσει την κοινωνική συνοχή, διέυρυναν τις ανισότητες, την ανεργία, τη φτώχεια. Αυτό, οδήγησε στη δημιουργία κοινωνικής προσδοκίας για την ανάπτυξη μιας ανώτερης δυνατότητας, από εκείνης του Κράτους, όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών γενικού οφέλους, με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Υπό τους παραπάνω όρους η επένδυση στην κοινωνική οικονομία, θα μπορούσε να είναι μια εναλλακτική και βιώσιμη λύση άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού, της ορθής και οικολογικής διαχείρισης του περιβάλλοντος και της εμφάνισης νέων μορφών επιχειρήσεων, που καλύπτουν τις αδυναμίες του κοινωνικού κράτους. Στο πεδίο της επιχειρηματικότητας οι κοινωνικές επιχειρήσεις απορροφούν άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, ανέργους, πρώην εργαζομένους επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν μόνοι τους ένα νέο εγχείρημα, νέους με ιδέες και όραμα κτ. Επίσης, συνεισφέρουν στην τόνωση της οικονομίας, προσφέρουν νέες θέσεις εργασίας και συμβάλλουν στην εξωστρέφεια της χώρας. Προφανώς δεν είναι τυχαίο ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα, είναι ένας τομέας της οικονομίας που γνωρίζει ιδιαίτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια και αγγίζει όλο και μεγαλύτερο μέρος του κοινωνικού συνόλου. Το ενδιαφέρον για την μελέτη του φαινομένου γίνεται πιο έντονο, λόγω της ανάγκης για στροφή της συλλογικής συνείδησης, σε οικονομικές συναλλαγές όπου το κέρδος παύει να είναι αυτοσκοπός. Στο επίκεντρο μπαίνουν πλέον η προσφορά προς τον συνάνθρωπο, η

ικανοποίηση βασικών αναγκών, οι ανιδιοτελείς πρωτοβουλίες και η πίστη στις αξίες. Αν μη τι άλλο αποτελεί μια εξέλιξη ενδιαφέρουσα και ελπιδοφόρα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συμμετέχει ως Επικεφαλής Εταίρος στο έργο με τίτλο: «Ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας μέσω της ίδρυσης Δομών Στήριξης στη Διασυνοριακή Περιοχή» "Enhancement of social entrepreneurship through the establishment of support structures in the CB area" - ακρωνύμιο «Growing Social», το οποίο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020». Το έργο αποσκοπεί στη δημιουργία δομών υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας – Βουλγαρίας, μέσω της ίδρυσης δύο Τοπικών γραφείων κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ένα στο δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη) και μίας θερμοκοιτίδας κοινωνικών επιχειρήσεων (στην Τεχνόπολη Θεσσαλονίκης ΑΕ), καθώς και στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας. Στο «Growing Social» συμμετέχουν 4 φορείς από Ελλάδα και Βουλγαρία:

- *Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη (Επικεφαλής Εταίρος)*
  - *Φορέας Διαχείρισης και Διοίκησης Τεχνόπολης Θεσσαλονίκης Α.Ε.*
- *Δήμος Ρούντοζεμ [Municipality of Rudozem]*
  - *Local active group Zlatogerad – Nedelino*

Ο παρών οδηγός έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο του έργου Growing Social και διατίθεται δωρεάν από τον Δήμο Πυλαίας Χορτιάτη για τους ενδιαφερόμενους να ιδρύσουν Κοινωνικές επιχειρήσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο Τοπικό Γραφείο Στήριξης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη

Πρώην Δημαρχείο Ασβεστοχωρίου
Δημοκρατίας 1, Ασβεστοχώρι
Email: epixeirein@pilea-hortiatis.gr
Facebook: [fb.com/epixeireinPH](https://www.facebook.com/epixeireinPH)
Τηλέφωνο: 2313 302025

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα, ως συγκροτημένη απόφαση εφαρμογής, θεσμικά και πολιτικά, εμφανίστηκε στη διάσκεψη κρατών μελών του ΟΟΣΑ τον Ιούνιο του 1998. Σ' αυτή τη διάσκεψη αποσαφηνίστηκε η πολιτικοοικονομική ουσία και το περιεχόμενο της κοινωνικής οικονομίας ως κατεύθυνση συνοδοιπορίας των κρατών μελών του. Στην Ελλάδα, έγινε νόμος του κράτους με τον Ν. 4019/ΦΕΚ Α/216/30-9-2011 ενώ σημαντικές βελτιώσεις θεσπίστηκαν με το νέο νόμο 4430/ΦΕΚ Α/205/31-10-2016 περί κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας.

Έτσι, στον όρο κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα, περιλαμβάνονται οικονομικές δραστηριότητες που δεν είναι ούτε δημόσιες, ούτε ιδιωτικές, αλλά είναι **οργανωμένες από ιδιώτες και σύνολα ιδιωτών**. Αυτές είναι και ονομάζονται «κοινωνικές», γιατί δεν έχουν ως στόχο την κερδοφορία, αλλά την εξυπηρέτηση της κοινωνίας συνολικά, σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές που είναι: (α) Προτεραιότητα του ατόμου και του κοινωνικού στόχου, (β) Εθελούσιο και ανοικτό σύστημα συμμετοχής πολιτών, (γ) Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου από τα μέλη, (δ) Συνδυασμός των μελών του κοινού συμφέροντος, (ε) Προάσπιση αρχών αλληλεγγύης και υπευθυνότητας, (ζ) Αυτόνομη διαχείριση και ανεξαρτησία από τις δημόσιες αρχές, (η) Κοινωνική χρήση πλεονασμάτων για την επίτευξη του κοινωνικού στόχου. (Κατηχωρίτης, Σ., 2016)

1.1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η θεσμική κατοχύρωση της κοινωνικής οικονομίας είναι σημαντική για την αναγνώριση αυτού του τομέα, από τρεις πλευρές:

- Η ρητή αναγνώριση από τις δημόσιες αρχές της διαφορετικής ταυτότητας αυτών των οργανώσεων, οι οποίες απαιτούν ειδικής μεταχείρισης. Σε αυτή την περίπτωση ο σκοπός του νομικού συστήματος είναι να θεσμοθετήσει ώστε να είναι ιδιωτικοί φορείς.

- Αναγνώριση της ικανότητας και της ελευθερίας των οργανώσεων αυτών να ενεργεί σε οποιονδήποτε τομέα κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας.
  - Αναγνώριση του διαπραγματευτικού ρόλου τους κατά τη διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής των διαφόρων δημόσιων πολιτικών, θεωρώντας τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας ως μέλη τα οποία συναποφασίζουν και συνδιαμορφώνουν πολιτικές. (SOCIAL ECONOMY IN EUROPE, 2010)
- Απαιτήθηκαν 11 χρόνια για τη θεσμοθέτηση της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας των Συνεταιρισμών την 22η Ιουλίου του 2003 (1η πρόταση).

1.2. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στην Ελλάδα δύο νόμοι θεωρούνται σταθμοί για τις κοινωνικές επιχειρήσεις στη χώρα μας, ο Νόμος 4019/2011 - ΦΕΚ 216/A/30-9-2011 και ο Νόμος 4430/2016 - ΦΕΚ 205/A/31-10-2016. Καθώς ο τελευταίος είναι σε ισχύ, αξίζει να γίνει εκτενέστερη αναφορά.

Νόμος 4430/2016 - ΦΕΚ 205/A/31-10-2016.

Ο νέος νόμος «Κοινωνική και Αλληλεγγύα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» θέτει πλέον σε εφαρμογή τις βασικές αρχές για τη σύσταση «του τρίτου τομέα», του «μη κερδοσκοπικού», όπως ορίζεται η κοινωνική οικονομία. Τίθεται πλέον η βάση για την Κοινωνική και Αλληλεγγύα Οικονομία (Κ.Α.Ο), ως μορφή εναλλακτικής οργάνωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων. Ως Φορείς Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας μπορεί να είναι:

- Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
- Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.)
- Οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων
- Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016 (Α' 78), αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, Αστικές Εταιρίες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ., εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1. Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας.
2. Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά του.
3. Το καταστατικό του προβλέπει περιορισμούς στη διανομή του ως εξής:
  - i. ποσοστό τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού,
  - ii. ποσοστό έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση του

ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου iii

iii. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

iv. εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθαρός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο, εκτός και αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και σε οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης δύο ή περισσότερων Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

v. Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς Κ.ΑΛ.Ο.

vi. Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

2.1. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΝΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Ένα επιχειρηματικό σχέδιο για τη δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης είναι αναγκαίο για την κατάλληλη προετοιμασία της επιχείρησης και τη δυνατότητα προβλέψεων. Οι προβλέψεις για την πορεία της επιχείρησης μειώνουν το επιχειρηματικό ρίσκο.

2.2. ΒΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Υπάρχουν ομοιότητες ανάμεσα σε ένα κοινωνικό επιχειρηματικό σχέδιο και σε ένα οποιοδήποτε επιχειρηματικό σχέδιο. Τα βασικά περιεχόμενα που πρέπει να καλύπτουν τα κοινωνικά επιχειρηματικά σχέδια είναι τα ακόλουθα:

- Σύνοψη - Ταυτότητα της επιχείρησης
- Αποστολή- Στόχοι
- Πληροφορίες για τα μέλη,
- Πληροφορίες για το προϊόν/υπηρεσία
- Λεπτομέρειες για τον τρόπο λειτουργίας
- Πληροφορίες για την αγορά-στόχο - Στρατηγική προώθησης
- Κοινωνικός αντίκτυπος
- Κίνδυνοι
- Οικονομικά δεδομένα

2.2.1. ΣΥΝΟΨΗ

Η σύνοψη έχει το ρόλο σύντομης παρουσίασης του επιχειρηματικού σχεδίου. Αφού συγκεντρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών μπορεί να συνταχθεί. Οφείλει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το όνομα της κοινωνικής επιχείρησης, τους στόχους της, την παραγωγική ιδέα και τις οικονομικές προβλέψεις.

2.2.2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Σε αυτή την ενότητα αναγράφεται το όνομα και η έδρα της επιχείρησης, η νομική της μορφή, η οικονομική δραστηριότητα που θα αναπτυχθεί, καθώς και ένα σύντομο ιστορικό για το πώς ξεκίνησε και μέχρι πού έχει φτάσει η ιδέα της επιχείρησης μέχρι την ημέρα σύνταξης του επιχειρηματικού σχεδίου.

2.2.3. ΑΠΟΣΤΟΛΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Σε αυτό το σημείο δηλώνεται ο ιδιαίτερος χαρακτήρας, οι αξίες και οι στοχεύσεις της κοινωνικής επιχείρησης.

2.2.4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ

Ουσιαστικά αποτυπώνεται η ανάγκη σε ανθρώπινο δυναμικό με βάση τις αρμοδιότητες που θα πρέπει να διανεμηθούν.

2.2.5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ/ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Κατ' ελάχιστον, πρέπει να αναφέρει τα ακόλουθα:

- Ποιο είναι ακριβώς το προϊόν / υπηρεσία
- Σε ποια τιμή θα προσφέρεται το προϊόν / υπηρεσία.
- Από πού μπορεί ο πελάτης να προμηθευτεί το προϊόν / υπηρεσία

2.2.6. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Στο σημείο αυτό θα παρουσιαστεί η δομή της επιχείρησης και ορισμένοι από τους εξωτερικούς συνεργάτες που παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της. Θα αναφέρεται επίσης, το επιχειρηματικό μοντέλο το οποίο πρακτικά αποτυπώνει τις μεθόδους απόκτησης εσόδων για την επιχείρηση, όπως και διάφοροι κανόνες, πολιτικές και εσωτερικές διαδικασίες της επιχείρησης.

2.2.7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ-ΣΤΟΧΟ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

Στο πεδίο αυτό αναφέρονται ορισμένα από τα στοιχεία τα οποία αποτελούν μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού της επιχείρησης που αφορά στην προώθηση των δραστηριοτήτων της αλλήλ και της γενικότερης εικόνας της.

2.2.8. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να καταγραφεί και να δηλωθεί η ωφέλεια που θα αποκομίσει η κοινωνία από τη λειτουργία της κοινωνικής επιχείρησης. Αποτελεί ένα από τα πιο βασικά στοιχεία το οποίο ενδεχομένως να καθορίσει και το αν θα καταφέρει να καταγραφεί στο μητρώο Κ.Α.Λ.Ο. και κατά συνέπεια, αν θα λειτουργήσει νόμιμα.

2.2.9. ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Σε αυτή την ενότητα οφείλουν να αποτυπωθούν πιθανές αρνητικές εξελίξεις – εσωτερικές ή εξωτερικές προς το εγχείρημα– και τρόπους με τους οποίους μπορούν να αντιμετωπιστούν.

2.2.10. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

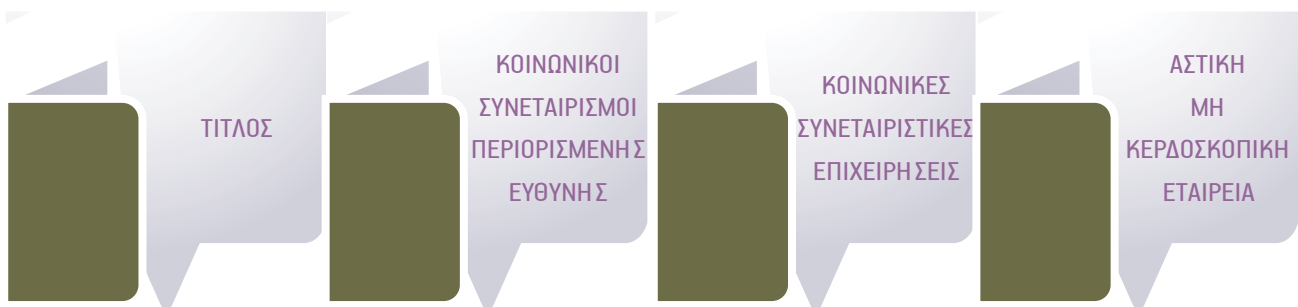
Σε αυτό το σημείο αποτυπώνονται με χρηματικούς όρους όλες οι πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί και καταρτίζεται ένας Προϋπολογισμός Χρήσης και ένας Προϋπολογισμός Ταμειακής Ροής για τα 3 πρώτα έτη λειτουργίας.

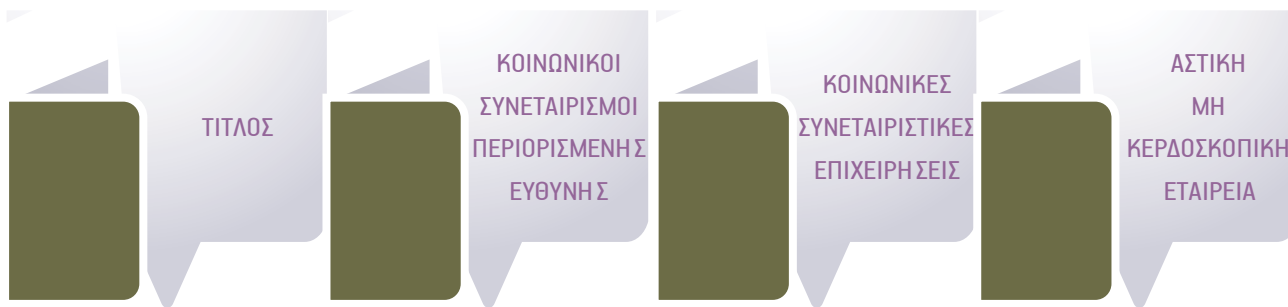
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

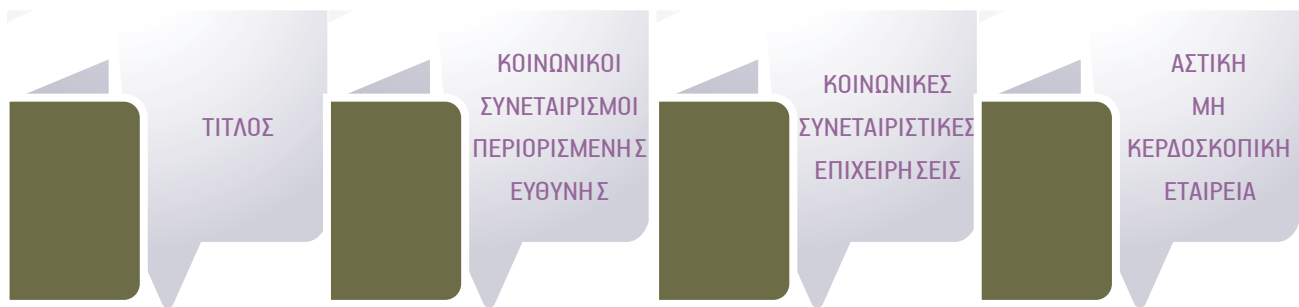
Στο παρόν κεφάλαιο θα αποτυπωθούν εν συντομία οι βασικές πληροφορίες των νομικών μορφών που συναντώνται οι Κοινωνικές Επιχειρήσεις.

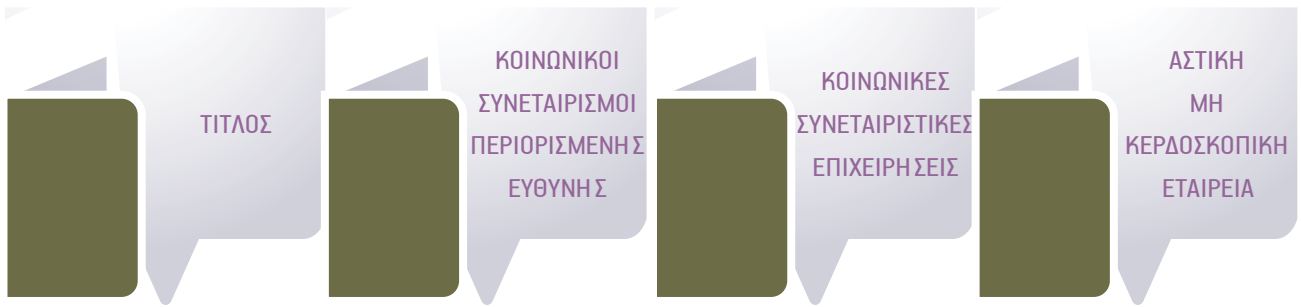
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	<p>ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΟΒΑΡΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ • ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΕΣ • ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ • ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ • ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ • ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ • ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ • ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΕΣ • ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ – ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΕΣ - ΔΑΣΙΚΕΣ • ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ • ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ • ΠΑΡΟΧΗ Σ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	ΚΟΙΝΟΣ ΣΚΟΠΟΣ, ΚΥΡΙΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ	≥15	≥ 7 ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ, ≥ 5 ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΚΟΠΟ	≥2 ΕΤΑΙΡΟΙ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ $\geq 35\%$ ΚΑΙ ≥ 15 ΕΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ, ΣΤΑΔΙΟ ΝΟΣΟΥ, ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΚΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ. Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ $\geq 40\%$ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΛΟΙΠΑ ΦΥΣΙΚΑ Η ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ/ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ $\geq 20\%$ 	<ul style="list-style-type: none"> ΕΥΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ $\geq 40\%$ ΟΛΕΣ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΠΑΡΑΒΑΤΕΣ - ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΟΡΟΘΕΤΙΚΟΙ (ΑΠ)ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΤΟ 1/3 ΜΕΛΩΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΟΝΟΝ ΣΕ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ΕΝΤΑΞΗ Σ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ 	ΦΥΣΙΚΑ Η' ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ
ΜΕΡΙΔΕΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ 5 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ. ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΥΨΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ, ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΕΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΙΚΑΙΟΥ Η ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΥΨΟΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ. ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΔΕΝ ΔΙΝΟΥΝ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΨΗΦΟΥ	ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΝΙΣΤΑΝΤΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ, ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΑ Η ΣΕ ΑΛΛΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΑΡΟΧΗ. ΑΝ ΔΕΝ ΣΥΜΦΩΝΗΘΗΚΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ, ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ ΣΕ ΙΣΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
ΕΥΘΥΝΗ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ, ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ, ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ	ΣΕ ΑΛΛΟ ΜΕΛΟΣ Η ΣΕ ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΠΛΗΡΟΙ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΟΥΣ ΜΕ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ.	ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΟ ΜΕΛΟΣ, ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΔΕ	ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΙ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ ΔΕΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ
ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • 7 ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ 7 ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ • ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ 2 ΑΠΟ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΟΤΙ ΔΕΝ ΤΕΛΟΥΝ ΥΠΟ ΠΛΗΡΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ • ΤΡΙΕΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑ • ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΙΑ ΦΟΡΑ / ΜΗΝΑ 	ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟ ≥ 3 ΜΕΛΗ. ΘΗΤΕΙΑ ≥ 5 ΕΤΗ. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΙΑ ΦΟΡΑ / ΜΗΝΑ.	Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΤΕΘΕΙ ΣΕ ΕΝΑ Η ΣΕ ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ. ΕΑΝ ΔΕΝ ΓΙΝΕΙ ΑΥΤΟ, ΤΟΤΕ ΑΣΚΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ
ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΑΝ ΜΕΛΗ ≥ 20 , ΟΧΙ ΜΕΛΗ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ, ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΣ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ
ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ	$\geq 5\%$ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	$\geq 5\%$ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	ΜΗ ΣΥΝΑΦΕΣ
ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ, ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ	ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ

<p>ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΩΝ / ΚΕΡΔΩΝ</p>	<p>ΑΝ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ, ΜΙΣΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΜΕΡΙΔΕΣ, ΜΙΣΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ</p>	<p>ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ, 5% ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ, 35% ΣΤΟΥΣ/ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ/ΕΣ, 60% ΕΠΑΝΕΠΕΝΔΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>	<p>ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΙ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ, ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΝΟΣ. ΚΑΘΕΤΙ ΠΟΥ Ο ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΠΕΚΤΗΣΕ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΕΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΚΟΙΝΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΝΟΣ</p>
--------------------------------------	---	--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ- ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

Η επιλογή της νομικής μορφής καθορίζει τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις της επιχείρησης. Δεδομένου ότι η παράθεση πληροφοριών για όλες τις νομικές μορφές των εταιρειών υπερβαίνει τις ανάγκες του παρόντος Οδηγού, θα εξεταστούν οι βασικές υποχρεώσεις των άμεσα συνδεδεμένων με την κοινωνική επιχειρηματικότητα νομικών μορφών (Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Α.Μ.Κ.Ε & Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Κοιν.Σ.Επ.) ως προς την έναρξη δραστηριότητας στην εφορία, τις υποχρεώσεις τήρησης βιβλίων και στοιχείων, τις φορολογικές και τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις ως προς τα μέλη και τους/τις εργαζομένους/ες. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαίο να συμβουλευτεί κανείς λογιστή για αλλαγές που ενδέχεται να έχουν προκύψει στο θέμα.

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΜΚΕ	ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.
ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ	Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ-ΔΑΠΑΝΩΝ	ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΛΟΓΩ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΚΑΙ ΜΗ ΤΜΗΜΑ	ΕΥΚΟΛΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΛΟΓΩ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕΛΩΝ	ΑΠΑΛΛΑΓΗ	ΑΠΑΛΛΑΓΗ
ΑΜΟΙΒΗ ΜΕΛΩΝ/ΕΤΑΙΡΩΝ	ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ, ΑΛΛΑ ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΕΝ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ	ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	ΚΑΜΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΗ	ΛΗΨΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στην αναζήτηση πηγών χρηματοδότησης τα οποία εν συνεχεία θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν και να ενταχθούν σε μοντέλα χρηματοδότησης, πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένα βασικά δεδομένα και παράλληλα εμπόδια. Καταρχήν το τοπίο των χρηματοδοτήσεων στην κοινωνική οικονομία βρίσκεται σε στάδιο αλλαγής. Συγκεκριμένα, αναζητούνται δυνατότητες χρηματοδότησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας από ιδιωτικές πηγές, καθώς μειώνονται οι δημόσιες. Δηλαδή παρατηρείται στροφή από τη λογική των επιδοτήσεων στη λογική των επενδύσεων.

5.1. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ-ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Εθνικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης και ενίσχυσης

Οι εθνικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης και ενίσχυσης απευθύνονται πλέον στις κοινωνικές επιχειρήσεις και μπορούν να ενισχυθούν είτε από στοχευμένες παρεμβάσεις είτε από γενικότερα μέτρα ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. (Αδάμ Σ., 2014)

Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Τομέα της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Το Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο καθυστέρησε στην εφαρμογή του, προβλέπει:

- Πρακτική άσκηση μέχρι 2 μελών Κοιν.Σ.Επ. σε κοινωνική επιχείρηση του εξωτερικού με κάλυψη οδοιπορικών και εξόδων διαμονής από το Πρόγραμμα ERASMUS entrepreneurs και επιπλέον καταβολή υποτροφίας 3.000 ευρώ για πρακτική άσκηση 3 μηνών ανά μέλος- επιχειρηματία.
- Υποστήριξη για την εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου και διεκπεραίωση διαδικασιών ίδρυσης από ιδιώτες συμβούλους ή από τους περιφερειακούς μηχανισμούς υποστήριξης που θα συγκροτηθούν αξιοποιώντας το σύστημα των vouchers (κουπόνια). Το κόστος συμβουλευτικών υπηρεσιών για την εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου και για τις διαδικασίες ίδρυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3.000 ευρώ ανά ιδρυόμενη Κοιν.Σ.Επ.
- Υπηρεσίες θερμοκοιτίδας (επιμόρφωση, προώθηση – προβολή και δικτύωση, καθοδήγηση, υποστήριξη και παροχή εξειδικευμένων επιχειρηματικών συμβουλών) από ιδιώτες φορείς ή τους περιφερειακούς μηχανισμούς υποστήριξης με ανώτατο όριο αμοιβών το κόστος που ορίζουν οι περιφερειακοί μηχανισμοί.

- Κατάρτιση εργαζομένων σε Κοιν.Σ.Επ. με κάλυψη του κόστους κατάρτισης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού βάσει των αναγκών σε ειδικευμένες θέσεις που αποτυπώνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο κάθε κοινωνικής επιχείρησης.
- Ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας των νεοσύστατων ή των υπό ίδρυση Κοιν.Σ.Επ. μέσω της χρηματοδότησης για αγορά εταιρικών μεριδίων από τα ενδιαφερόμενα μέλη. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα που απαρτίζουν την αρχική εταιρική σύνθεση της Κοιν.Σ.Επ. και έχουν ταυτόχρονα την ιδιότητα του/της εργαζομένου/ης. Το ποσό της επιχορήγησης εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του δικαιούχου και α) 5.000 ευρώ για δικαιούχο ΑμεΑ, β) 4.000 ευρώ για δικαιούχο από λοιπές ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και γ) 3.000 ευρώ για δικαιούχο από ειδικές ομάδες πληθυσμού.
- Επιχορήγηση νεοπροσλαμβανόμενων σε Κοιν.Σ.Επ. οι οποίες ανήκουν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας και έχουν κλείσει την πρώτη τους διαχειριστική χρήση ή (σε περίπτωση υπερδωδεκάμηνης χρήσης) έχουν ήδη υποβάλει το πρώτο Ετήσιο Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων και Απολογισμού. Στις επιχορηγούμενες νέες θέσεις απασχόλησης μπορούν να συνυπολογίζονται θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν έξι μήνες μετά την ίδρυση και μέχρι την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης, καθώς και θέσεις που πρόκειται να δημιουργηθούν στη συνέχεια. Το ύψος της επιχορήγησης εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του νεοπροσλαμβανόμενου/ης: α) 5.000 ευρώ για κάθε νεοπροσλαμβανόμενο/η εργαζόμενο/η με αναπηρία, β) 4.000 ευρώ για κάθε νεοπροσλαμβανόμενο/η εργαζόμενο/η από λοιπές ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και γ) 3.000 ευρώ για κάθε νεοπροσλαμβανόμενο/η εργαζόμενο/η από ειδικές ομάδες πληθυσμού.
- Επιπλέον, τόσο το Στρατηγικό Σχέδιο όσο και ο Ν. 4019/2011 αναφέρονται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το οποίο αναμένεται να συσταθεί με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας με στόχο τη χρηματοδότηση των Κοιν.Σ.Επ. και των ΚΟΙΣΠΕ. Μέχρι την ολοκλήρωση του παρόντος Οδηγού, δεν υπάρχουν εξελίξεις σε αυτή την κατεύθυνση.

Πηγές πληροφόρησης:

- 1) Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας-πεδίο «Κοινωνική Οικονομία».
- 2) Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Οικονομίας.
- 3) Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί εφεξής τον

Κεντρικό Μηχανισμό Υποστήριξης για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις. (Αδάμ Σ., 2014)

Πρωτοβουλία για την Κοινωνική Επιχείρηση

Η Πρωτοβουλία για την Κοινωνική Επιχείρηση (Social Business Initiative) επιχειρεί να δημιουργήσει ένα οικοσύστημα για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, ορίζονται με τον Κανονισμό 346/2013 τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που χρηματοδοτούν ένα σημαντικό ποσοστό του κεφαλαίου τους σε επιχειρήσεις κοινωνικού σκοπού.

Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Οι Κοινωνικές επιχειρήσεις ανήκοντας στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα που δίνονται από την ΕΕ και την Ελλάδα.

Προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, «οι Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας, σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για τη στήριξη της εργασίας και στις κάθε είδους ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης».

Προγράμματα του ΕΣΠΑ

Τα τελευταία χρόνια οι Κοιν.Σ.Επ. αποτελούν επιλέξιμη μορφή επιχείρησης για τα διάφορα προγράμματα του ΕΣΠΑ, τόσο σε αυτά που αφορούν στην ίδρυση νέας επιχείρησης, όσο και σε αυτά για τις ήδη υφιστάμενες επιχειρήσεις, δίνοντας ένα ακόμα χρηματοδοτικό εργαλείο στη διάθεση των Κοιν.Σ.Επ.

Ευρωπαϊκοί Μηχανισμοί Χρηματοδότησης και Ενίσχυσης

Οι Ευρωπαϊκοί Μηχανισμοί Χρηματοδότησης και Ενίσχυσης δηλαδή οι απευθείας επιδοτήσεις από την ΕΕ δίνονται ανά θεματική ενότητα.

1. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ)
2. Επιταχυντής Κοινωνικού Αντίκτυπου (Social Impact Accelerator)
3. Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress
4. Πρωτοβουλία Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – JEREMIE)

5. Πρωτοβουλία Joint Action to Support Micro finance Institutions (JASMINE)
6. Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ETEAN)

5.2. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

5.2.1. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι συνεταιριστικές τράπεζες παρέχουν χορηγήσεις κυρίως στα μέλη τους, τα οποία μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Οι ευρωπαϊκές συνεταιριστικές τράπεζες έχουν σχηματίσει τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Συνεταιριστικών Τραπεζών. Στην Ελλάδα λειτουργούν πλέον 10 Συνεταιριστικές Τράπεζες, 5 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί και 1 Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, μέλη της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδας. Οι συνεταιριστικές τράπεζες δείχνουν μια στροφή προς την υποστήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων. Άλλωστε, η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα αποτελεί έναν από τους εγκεκριμένους παρόχους μικροπιστώσεων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Μικροχρηματοδοτήσεων Progress.

5.2.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ (VENTURE PHILANTHROPY)

Τα εργαλεία που αξιοποιούν μπορούν να πάρουν τη μορφή της μη επιστρεπτέας επιχορήγησης (ειδικά όταν πρόκειται για τη χρηματοδότηση ΜΚΟ), του δανείου, των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων (private equity) –συνήθως αγοράζοντας μερίδες στην επιχείρηση–, του επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital) και της εγγυοδοσίας. Επίσης, η επιχειρηματική φιλανθρωπία παρέχει και μη χρηματική υποστήριξη με τη μορφή της συμβουλευτικής και της εποπτείας για την ανάπτυξη της επιχείρησης.

5.2.3. CROWD-FUNDING

Η βασική ιδέα είναι απλή: Συγκεντρώνονται μικρά ποσά κεφαλαίου από πολλά άτομα τα οποία επιθυμούν να ενισχύσουν μια κοινωνική επιχείρηση συνήθως χρησιμοποιώντας ειδικές πλατφόρμες στο διαδίκτυο. Η χρηματοδότηση μπορεί να λάβει τη μορφή δωρεάς, οικονομικής συνεισφοράς με αντάλλαγμα, προπαραγγελίας για την αγορά προϊόντων από την επιχείρηση, δανεισμού ή αγοράς εταιρικών μεριδίων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει πρόσφατα πραγματοποιήσει διαβούλευση με στόχο τη διερεύνηση των δυνατοτήτων και των κινδύνων που συνεπάγεται αυτή η μορφή χρηματοδότησης, καθώς και των εθνικών θεσμικών πλαισίων που άπτονται αυτής της πρακτικής. Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφτείτε τη σχετική ιστοσελίδα της ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

6.1. ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η λίστα είναι μεγάλη ωστόσο δεν μπορεί να είναι εξαντλητική για τον αναγνώστη αλλά να προκαλέσει την αυτενέργεια για επιπλέον αναζήτηση. Έτσι αναφέρονται μερικά μόνο από τα πολλά καλά παραδείγματα που συναντώνται σε διάφορες χώρες.

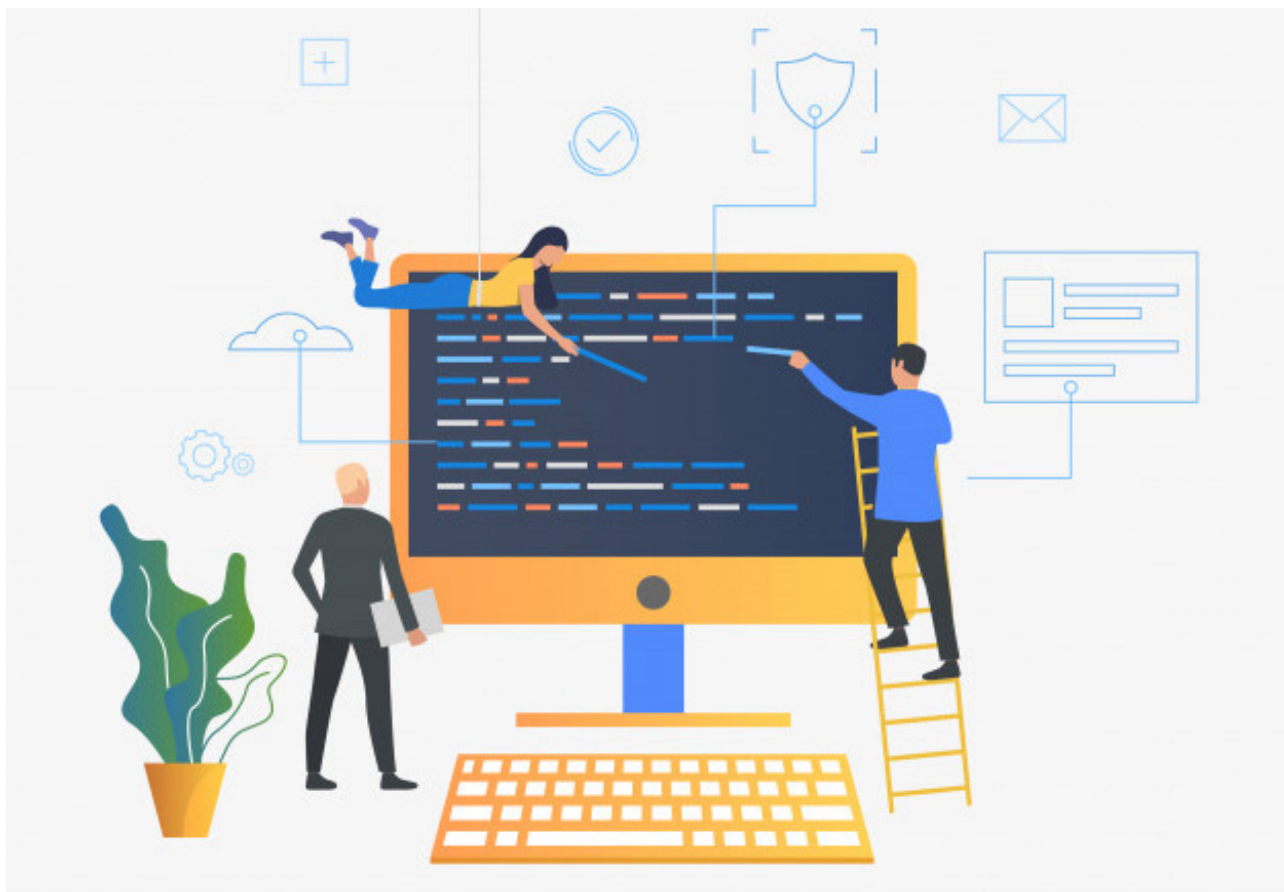
Ισπανία: Κοινωνική Επιχείρηση MODRAGON, DAU Project- Καταλονία

Μεγάλη Βρετανία: Vi-Ability, Skoll Foundation, Fair Trade

Ιταλία: Noncello, Παγκόσμιο δίκτυο Κοινωνικών Επιχειρήσεων «Ashoka».

6.2. ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- § Ανακυκλώνω στην Πηγή
- § «Αλφειός Ρόδι Α.Ε.»
- § «Fair Trade» στην Ελλάδα
- § Η Ηλιακίδα
- § Γεωπαιδεία
- § Ανοιχτοί Ορίζοντες – Το Παρεάκι

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Euroaction, 2018, Παραδοτέο 4.1.1 «Οδηγός σχετικά με τις ευκαιρίες για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελληνική Πλευρά και για τους νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες» για το πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020», Growing Social.
2. Brittany Koteles, G. C. (2013). Stories of Scale, Nine Cases of Growth in Social Enterprise s. Barcelona: ESADE RAMON Llull University Institute for Social Innovation.
3. Daniel ARPINTE, Nicoleta SCOICAN, Harry THEOTOKATOS, Eleftheria ΚΟΥΜΑΛΑΤΣΟΥ. (2010). SOCIAL ECONOMY IN EUROPE. Bucharest: The Expert Publishing House.
4. Social Activism Αθηνών. (2018, 06 18). Ανάκτηση από Παραδείγματα επιτυχημένων Κοινωνικών Επιχειρήσεων:
<http://www.socialactivism.gr/index.php/koinoniki-oikonomia>
5. Social enterprise UK. (2018, 06 18). Ανάκτηση από [www.socialenterprise .org. uk/](http://www.socialenterprise.org.uk/)
6. Αδάμ Σ. (2014). Οδηγός Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Heinrich Bell.
7. Αναγνωστόπουλος Α. Κουρνούτας Κ. (2017). Κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα, καλές πρακτικές από επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Πάτρα: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Ελλάδας -Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.
8. Αναστασίου Φ. (2014). Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.
9. Κατηχωρίτης, Σ. (2016). Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και Ευρώπη του 2020. (τ.Έ. Ελληνικό Ινστιτούτο Οικονομικών της Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης, Επιμ.) Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία, 1, σσ. 325-350.
10. Νικολάου Ι. (2014). Κοινωνική Οικονομία –Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΔΗΜΟΣ
ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Γραφείο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Δημοκρατίας 1,
(πρώην Δημαρχείο Ασβεστοχωρίου)
Τηλέφωνο: +30 2313 302025
e-mail: epixeirein@pilea-hortiatis.gr
facebook: [m.facebook.com/ epixeireinPH](https://m.facebook.com/epixeireinPH)
ωρ.λειτουργίας 9:00 - 15:00